

Blaker Vannverk SA
Svarstadveien 1
1925 Blaker

Deres ref:
Vår ref: 2023/189346
Dato: 27. november 2023
Org.nr: 985399077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Vedtak om å vurdere hygieniske barrierer

Vi viser til revisjonen hos dere den 25. oktober 2023 og vår revisjonsrapport datert 6. november 2023.

Revisjonen omfattet

- Blaker Vannverk SA

Uttalelse til varsel om vedtak

I revisjonsrapporten ba vi om uttalelse til varsel om å vurdere hygieniske barrierer.

Dere har uttalt dere innen fristen, i telefonsamtale med Klaus Fottland den 15. november.

Dere ønsket å orientere om at leverandøren av dynasandfiltrene har foreslått en løsning for å overvåke turbiditeten ut fra hvert filter. De foreslår å montere en turbiditetsmåler som måler turbiditeten vekselvis ut fra hvert filter. Målingen vil foregå i et intervall på 20 minutter pr. filter.

Vi vurderer at det kan være en tilfredsstillende løsning for overvåking av turbiditeten hos et vannverk av deres størrelse. Det er likevel nødvendig at dere gjennomfører en kartlegging av om vannbehandlingen har tilstrekkelige hygieniske barrierer, og vi fatter derfor vedtaket i samsvar med varselet.

Oversikt over Mattilsynets kontrollpunkter med reaksjoner

Vannforsyningssystem

• Vannbehandling og hygieniske barrierer	Vedtak
• Vannbehandling drift og vedlikehold (DVF §13 3.ledd)	Vedtak

Deres tilbakemelding når vedtak er etterkommet

Det er viktig at dere gir oss skriftlig tilbakemelding så snart dere mener at vedtaket er etterkommet. Bruk gjerne vedlagt skjema for tilbakemelding.

Deres rett til å klage på vedtak innen klagefristen

Dere kan klage på vedtaket innen tre uker etter at dere har mottatt brevet. Se vedlegg om klagerett for mer informasjon.

Vår rett til å føre tilsyn og fatte nødvendige vedtak

Mattilsynets adgang til å føre tilsyn og fatte nødvendige vedtak følger av matloven § 23.

Se også vedlegg om rettigheter og regelverk.

Vedtak

Vedtak om å kartlegge effekten av nåværende barrierer i vannbehandlingen, samt styring med vannbehandlingsprosessene.

Dere må gjennomføre en kartlegging av om det foreligger tilstrekkelige hygieniske barrierer i vannforsyningen, med tanke på valg av vannbehandling og optimalisering av eksisterende prosesser.

Hvis kartleggingen viser svakheter ved barrierer og styring må dere planlegge og gjennomføre tiltak for å styrke den hygieniske sikkerheten i anlegget, slik at dere har kontroll på prosesser i vannbehandlingen for å produsere trygt drikkevann.

Fristen for å etterkomme vedtaket er

1. april 2024

Vi har observert:

Råvannskvaliteten er stabil. Det er ikke montert turbiditetsmåler etter Dynasandfiltrene, eller annen egnet overvåking av renseeffekten. Dere hadde turbiditetsmåling på samlevannet fra Dynasandfiltrene tidligere, men fjernet denne da dere opplevde at den fungerte dårlig.

Dere har en driftsovervåking av UV-anlegget. Dere får alarm på mobil når intensiteten går under en satt grense, og samtidig overtar UV-anlegg II.

Det er ingen UPS tilknyttet UV-anleggene. Dere opplyser at det er hyppige, korte, strømbrudd. Dere har nødstrømsaggregat som starter automatisk ved strømbortfall. Ved strømbrudd og UVbortfall stoppes råvannet med luftstyrt ventil.

Det er ingen kontinuerlig driftsovervåking på anlegget, men det er regelmessig tilsyn. Daglig leder får driftsdata på sms en gang daglig. Det er innbruddsalarmer på behandlingsanlegget, men ingen brannalarmer. Det er ikke montert automatisk brannslukking i driftsskapet (PLS).

Kravene som gjelder for § 13 vannbehandling:

Vannverkseieren skal sikre at råvannet behandles slik at drikkevannet tilfredsstiller kravene i § 5. Vannbehandlingen og kildebeskyttelsen etter § 12 skal til sammen gi tilstrekkelige hygieniske barrierer. Dette innebærer at vannbehandlingen skal være tilpasset

- a. råvannskvaliteten
- b. farene identifisert i samsvar med § 6 og
- c. mengden produsert vann per døgn.

En vannbehandlingsmetode som fjerner eller inaktiverer sykdomsfremkallende virus, bakterier, parasitter eller andre mikroorganismer, skal alltid inngå, med mindre vannforsyningssystemet har grunnvannskilde og farekartleggingen etter § 6 tilsier at det ikke er nødvendig.

Vannverkseieren skal sikre at det utarbeides en plan for hvordan vannbehandlingsanlegget skal driftes og vedlikeholdes, og at denne planen er oppdatert og følges.

Mattilsynet vurderer dette slik:

Som vannverkseier skal dere sørge for at drikkevannet som leveres ut til abonnentene har passert et tilstrekkelig antall hygieniske barrierer, slik at vannet er fritt for virus, bakterier, parasitter, andre mikroorganismer eller stoffer som i antall eller konsentrasjon utgjør en mulig helsefare. De hygieniske barrierene skal også sikre at drikkevannet er klart, og uten fremtredende lukt, smak og farge. For å få til dette må dere behandle vannet på en slik måte at vannbehandlingen og kildebeskyttelsen til sammen utgjør et tilstrekkelig antall barrierer.

Det å ha tilstrekkelige barrierer i vannbehandlingen, og overvåking og kontroll med disse, er viktig for å kunne produsere trygt drikkevann. Det er også viktig at effekten av behandlingsmetodene er vurdert. Det er ingen formelle krav til hvordan en skal vurdere om vannbehandlingen har tilstrekkelige hygieniske barrierer. En mulighet kan være å benytte Norsk Vanns metode som beskrevet i rapport 209/2014 "Veiledning i mikrobiell barriere analyse (MBA)". Den beskriver en prosedyre for å bestemme om et vannverk har tilstrekkelige hygieniske barrierer eller ikke. Det tas hensyn til type av vannkilde, vannverkets størrelse, eventuelle barrieretiltak i nedslagsfelt, kilde og i vannbehandlingen, samt overvåknings- og kontrolltiltak.

Dere har en stabil kilde, og benytter velkjente og solide vannbehandlingsmetoder. Det er likevel viktig at vannbehandlingen tar høyde for at det kan oppstå hurtige variasjoner i råvannskvaliteten for eksempel med bakgrunn i klimaendringer.

Dynasandfilteret er en viktig prosess i vannbehandlingen deres. En svikt i dette trinnet kan medføre at dere får problemer med for eksempel desinfeksjon i UV-anlegget. UV-anlegg er avhengig av klart vann, som er uten partikler, for å fungere optimalt. Hvis filtreringen ikke fungerer vil det føre til at vannet til UV-anlegget får dårligere UV-transmisjon, og UV-en vil ha begrenset kapasitet. I tillegg kan det være partikler i vannet som kan skjule mikroorganismer for UV-strålene. Det er dermed avgjørende for dere at filtreringen fungerer optimalt for å kunne produsere trygt drikkevann. For at barrierevirkningen skal være tilstrekkelig, skal turbiditeten til enhver tid ligge under 0,2 FNU ut fra hvert filter (Vannrapport 127- Vannforsyning og helse, Folkehelseinstituttet). Det er viktig at prosessen overvåkes og kan korrigeres raskt hvis filterprosessen ikke fungerer optimalt ut fra hvert filter. På samme måte er det viktig med overvåking av desinfeksjonstrinnet, samt sikring av andre kritiske elementer som styringssystemer (PLS).

Når dere ikke har dokumentasjon på om valgt behandling og overvåking av denne gir tilstrekkelig barrierehøyde, så mener vi det utgjør et regelbrudd.

For å sikre at dere retter opp regelbruddet, mener vi det er forholdsmessig å fatte vedtak om at dere må gjennomføre nødvendige tiltak innen den fastsatte fristen.

Hjemmel for dette vedtaket:

Vi fatter dette vedtaket fordi vi har funnet brudd på drikkevannsforskriften § 13 Vannbehandling

Med hilsen

Jorunn Aasgaard Grini
avdelingssjef

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

Vedlegg:
Rettigheter og regelverk
Tilbakemeldingsskjema i forbindelse med vedtak
Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak

Rettigheter og regelverk

I tillegg til rettigheter nevnt i rapporten (eller i andre vedlegg), har dere også andre partsrettigheter etter forvaltningsloven. Vi informerer også om regelverket vi har brukt som grunnlag for tilsynet og om innsending av elektronisk post.

Vår rett til å føre tilsyn og fatte nødvendige vedtak

Mattilsynets adgang til å føre tilsyn og fatte nødvendige vedtak følger av matloven § 23.

Rett til å få veiledning om regelverket og saksbehandlingen

Dere kan kreve å få vite hvilket regelverk som gjelder for dere og deres virksomhet, hvor dere finner regelverket og hvordan dette regelverket skal forstås. Dere har også rett til å få vite hvordan saken deres blir behandlet, og hvilke rettigheter dere har i den sammenheng. Veiledningsplikten vår følger av forvaltningsloven § 11.

Rett til å se saksdokumentene

Retten til partsinnsyn følger av forvaltningsloven §§ 18 - 21.

Søksmål og erstatningskrav

Hvis dere mener at vedtaket vårt er ugyldig og ønsker å reise sak for domstolene om dette, eller dere vil kreve erstatning, må dere først benytte muligheten dere har til å klage på vedtaket. Dersom klageinstansen ikke har fattet vedtak i saken innen seks måneder fra dere fremsatte klagen første gang, kan dere likevel reise søksmål. Dette følger av forvaltningsloven § 27b.

Vi har vurdert aktiviteten etter dette regelverket

- FOR 2016-12-22 nr 1868: Forskrift 22. des. 2016 nr. 1868 om vannforsyning og drikkevann (drikkevannsforskriften)

Vi har funnet brudd på disse bestemmelsene:

- Drikkevannsforskriften § 13 Vannbehandling

Elektronisk post til Mattilsynet

Elektronisk post sendes til postmottak@mattilsynet.no. Dersom innholdet i dokumentene er sensitiv/taushetsbelagt, anbefaler vi bruk av eDialog. Informasjon om dette finner du på Mattilsynet.no under "Kontakt oss".

Mattilsynet Avdeling Østfold og Follo
v/ Hanne Opaas Martinussen
Felles postmottak, Postboks 383
2381 Brumunddal

Deres ref:
Vår ref:
Dato:
Org.nr:

Tilbakemelding når vedtak er etterkommet - Blaker Vannverk SA

Vi viser til vedtak fra Mattilsynet, Avdeling Østfold og Follo gitt i rapport datert 27. november 2023 med saksnummer 2023/189346.

I skjemaet kan dere beskrive tiltak som er utført for å etterkomme vedtak. Dere kan legge ved dokumenter som er aktuelle for saken.

For elektronisk post, bruk postmottak@mattilsynet.no eller eDialog.

Vedtak	Fristen for å etterkomme vedtaket er	Beskrivelse av utført tiltak
Dere må gjennomføre en kartlegging av om det foreligger tilstrekkelige hygieniske barrierer i vannforsyningen, med tanke på valg av vannbehandling og optimalisering av eksisterende prosesser. Hvis kartleggingen viser svakheter ved barrierer og styring må dere planlegge og gjennomføre tiltak for å styrke den hygieniske sikkerheten i anlegget, slik at dere har kontroll på prosesser i vannbehandlingen for å produsere trygt drikkevann.	1. april 2024	

Sted:

Dato:

.....
Underskrift

Avsender	Melding om rett til å klage på vedtak (Forvaltningsloven, kapittel VI om klage og omgjøring)	
Mattilsynet Avdeling Østfold og Follo Felles postmottak, Postboks 383 2381 Brumunddal		
Mottaker (navn og adresse)	Dato	Klageinstans
Blaker Vannverk SA Svarstadveien 1 1925 Blaker	27. november 2023	Mattilsynet, hovedkontoret

Denne meldingen gir viktige opplysninger hvis dere ønsker å klage over vedtak dere har fått underretning om.

Klagerett	Dere har rett til å klage over vedtaket.
Hvem kan dere klage til	Klagen sendes til den enheten i Mattilsynet som har fattet vedtaket, enten med post, epost postmottak@mattilsynet.no eller eDialog. Vi ber om at dokumentene merkes med saksnummer 2023/189346. Hvis vi ikke tar klagen til følge, sender vi den til klageinstansen for endelig avgjørelse.
Klagefrist	Dette vedtaket sendes elektronisk og derfor gjelder eForvaltningsforskriften. Klagefristen er tre uker og begynner å løpe når dere har fått informasjon om at vedtaket er kommet i digital postkasse (Altinn). For privatpersoner som har reservert seg mot elektronisk kommunikasjon, begynner klagefristen å løpe fra brevet er forventet levert i ordinær postgang. Dersom dere klager så sent at det kan være uklart for oss om dere har klaget i rett tid, ber vi dere oppgi den datoen dere mottok dette brevet. Dere kan søke om å få forlenget klagefristen. Dere må da begrunne behovet for forlenget frist.
Rett til å kreve begrunnelse	Dersom dere mener vi ikke har begrunnet vedtaket, kan dere kreve å få begrunnelse. Dette kravet må i så fall sendes oss før klagefristen utløper. Klagefristen blir da avbrutt, og ny frist på tre uker begynner å løpe fra det tidspunktet dere mottar begrunnelsen.
Klagens innhold	I klagen må dere nevne hvem klagen kommer fra, hvilket vedtak dere klager på, den eller de endringene dere ønsker og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vår vurdering av klagen. Dere bør også begrunne klagen.
Utsetting av vedtaket	Vedtaket er ment å skulle gjennomføres innen den fastsatte fristen. Dette gjelder selv om dere klager på vedtaket. Dere kan søke om å få utsatt iverksettingen inntil klagefristen er ute eller til klagen er avgjort.
Rett til dokumentinnsyn og veiledning	Dere har som hovedregel rett til å se dokumentene i saken (jf. forvaltningsloven §§ 18-21). Dere må i så fall kontakte oss. Da kan dere også få nærmere veiledning om klageretten, om fremgangsmåten ved klage og om reglene for saksbehandlingen ellers.
Kostnader ved klagesaken	Dere kan søke om å få dekket utgifter til nødvendig advokathjelp etter reglene om fritt rettsråd. Vanligvis gjelder visse inntekts- og formuegrenser. Statsforvalteren eller en advokat kan gi nærmere veiledning om dette. Uavhengig av denne ordningen, kan dere etter forvaltningsloven § 36 kreve dekning for vesentlige kostnader som følge av klagen dersom Mattilsynet omgjør vedtaket. Ved en omgjøring av vedtaket som følge av klagen, vil vi orientere dere om denne rettigheten.
Klage til Sivilombudet	Hvis klagen ikke har ført frem og dere mener at Mattilsynet har utsatt dere for urett, kan dere klage til Stortingets ombud for kontroll med forvaltningen (Sivilombudet). Sivilombudet kan ikke selv endre vedtaket, men kan gi sin vurdering av hvordan vi har behandlet saken og om vi har begått feil eller forsømmelser.

